

CONSELL MUNICIPAL DE SALUT

ACTA DE REUNIÓ

CONSELL MUNICIPAL DE SALUT

Núm. 1/2023 sessió extraordinària

Dia: 09 DE MARÇ DE 2023

Hora : de 17.30 fins 19.30 hores

Lloc: Aula Polivalent Acció Social (Edifici Glòries)

Assistents: 33

Associació ALBA
Associació ACAF
Associació AVAN
Associació TEACCIÓ
Associació SALUT MENTAL TERRASSA

Agència de Salut Pública de Catalunya- ASPCAT
CatSalut

CAP Antoni Creus (ICS)

COIB -Delegació Terrassa
COMB-Delegació Terrassa
Consorti Sanitari de Terrassa- CST

CREU ROJA
FAMT- Salut Mental
FAMT- Salut Mental infanto- juvenil

Fundació Catalunya La Pedrera-Terrassa
Grup municipal Tot per Terrassa
Grup municipal Junts per Terrassa
Grup municipal ERC més
Grup Municipal PSC
LFACT-Fupar – Taula de Capacitats Diverses
Plataforma en Defensa de la Sanitat Pública- Marea Blanca
Regidora de Salut - Presidenta CMS
Servei Municipal de Salut i Comunitat (Ajuntament Terrassa)
Secretaria CMS (Servei Salut i Comunitat)

ESTER PEREZ
CRISTINA VALVERDE
RAMON COSTA
PATRÍCIA SÁNCHEZ
ASSUMPCIÓ TOBELLA
ESTER SÁNCHEZ
TXUS TOLOSA
DAVID FERRÁNDIZ
MARIA SALUT MARTÍNEZ
MONTSE NOZAL
NEUS CRUZ
WANDA VERGARA
ISABEL MARTÍNEZ
JOSEP Mª SANS
NÚRIA PAGÈS
MARIA MONTORO
VICENÇ VALLÉS
TULIO CALLORDA
ANNA BERTRAN
JOSE A. MONREAL
AMAIA HERVÀS
JOSE LLORCA
IRIA MÉNDEZ
LAURA MUÑOZ
MARUJA RAMBLA
FRANCESC SANÉ
YURI LÁZARO
AFRICA SERENA
MARTA PUIG
MAITE BAGÉS
MÒNICA POLO
ALBERT MONCADA
MONTSE MARTÍN

Benvinguda

La regidora de salut, Sra. Mònica Polo dona la benvinguda a tots els presents i presenta l'únic punt de l'ordre del dia d'aquest Consell extraordinari per parlar de la Salut Mental al municipi. Aquest estava previst fer-lo abans, però per raons diverses es va posposar i això suposa que aquest mes de març es faran dues sessions del Consell Municipal: el dia 27 tindrà lloc la darrera sessió ordinària d'aquest mandat.

Remarca i posa en valor el treball que professionals i entitats estan fent, des de fa molt temps, per atendre les persones amb diagnòstic de Salut Mental, tant des de la xarxa de recursos públics com des de les entitats ciutadanes. I també, com la pandèmia ha posat la mirada de tothom en la Salut Mental, i en aquest sentit, hi ha un abans i un després pel que fa a la sensibilització ciutadana en aquest tema.

Finalment, manifesta que la reunió d'avui no serà suficient per abordar tots els temes relacionats amb l'atenció a la Salut Mental a la ciutat, però si que pot ser un tema de continuïtat en propers Consells Municipals de Salut.

Ordre del dia

1.- *Situació de l'Atenció a la Salut Mental a Terrassa*

L'Albert Moncada (Servei de Salut i Comunitat) exposa que a la sessió d'avui es farà una explicació de la situació de la salut mental a la ciutat, a través de conèixer els diferents recursos i programes de la xarxa assistencial, de la mà dels diferents serveis sanitaris. I, per començar fa un breu resum del treball que s'està desenvolupant a nivell municipal.

La salut mental s'aborda a diferents nivells:(adjuntem presentació)

- ***El de coordinació i treball transversal (diapositives de la 3 fins 8)***, a través de la Taula de salut mental de Terrassa (TSMT) que aglutina a prop de 40 entitats/recursos i que forma part de la xarxa de Taules de Salut Mental que hi ha arreu de Catalunya, que treballen per la promoció i millora de la salut mental del seu territori.
Es mencionen les darreres accions més rellevant dutes a terme a través d'aquest espai participatiu: el mapa de recursos, l'informe de necessitats de SM a la ciutat i el pla local de lluita contra l'estigma.
Tota la informació a: <https://www.terrassa.cat/taula-salut-mental-terrassa>

També, es fa referència:

- Pla de promoció de la salut emocional pels adolescents i joves, realitzat amb la col·laboració de molts agents de la ciutat i del que van sorgir propostes molt valuoses. La intenció es buscar la manera de donar-li continuïtat.
 - Programa de la Prescripció Social i Salut de l'Agència de Salut Pública de Catalunya, com estratègia per a la millora del benestar emocional. S'ha començat a treballar per posar-lo en marxa de manera esglaonada a la ciutat, de moment, a 2 CAPS (Antoni Creus i Cap Est).
- ***El d'atenció directa (diapositiva 10)***, es posa de relleu diferents recursos municipals d'atenció com La oficina tècnica laboral- OTL, l'assessoria de suport emocional a joves de la Baumann, l'habitatge social per SM i el suport al Club

Social Ègara.

- **El de prevenció i promoció** (*diapositives de la 12 fins 15*), que inclou tots aquells programes, activitat i tallers que oferim a l'àmbit educatiu i comunitari, tant sigui des del pla local de drogues com els concrets del servei, que tenen per objectiu el fomentar una bona salut emocional. També es fa referència a altres projectes que s'estan desenvolupant.

Tota la informació a: <https://www.terrassa.cat/salut>

Finalment, es donen algunes dades (*diapositives de la 17 fins 23*) relacionades amb el benestar emocional del joves de 14 a 21 anys, extretes de l'**Estudi bianual de conductes de salut de la població adolescent de Terrassa (2022)**. Més informació a: <https://www.terrassa.cat/estudis-de-salut-a-terrassa>

Situació de la salut mental a la ciutat, a través de conèixer els diferents recursos i programes de la xarxa assistencial que hi han a la ciutat (adjuntem presentació)

El Sr. David Ferrandiz,(CatSalut), fa un pinzellada a nivell epidemiològic de la salut mental al territori, posant en evidència la dificultat en trobar dades i dona les següents: població amb depressió moderada o greu menor de 15 anys (l'Enquesta de Salut de Catalunya, del 2017 al 2021); el percentatge de pacients amb diagnòstic de Trastorn de l'Espectre Autista (TEA) a Catalunya (2009-2017) i la taxa de pacients atesos amb diagnòstic de Trastorns de la Conducta Alimentària (TCA) a Terrassa i Catalunya.(*diapositives de la 3 fins 5*)

Referent al **recursos de Salut Mental**, ens mostra els que hi ha a la ciutat a nivell **d'adults i d'infanto-juvenil**, així com també els diferents programes de salut mental, alguns d'ells fa poc que s'han posat en marxa . Tots aquest recursos i programes es basen el model d'atenció comunitària en salut mental, que posa a la persona al centre, valorant de manera integral les seves necessitats i donant una atenció global integrada per recursos socials, de salut, residencials, formatius...etc que faciliti la inclusió comunitària. (*diapositives de la 6 fins 9*).

A continuació s'amplia la informació dels diferents recursos i programes de salut mental de la ciutat a través de les direccions d'atenció a la salut mental dels diferents proveïdors sanitaris.

El Sr. Vicenç Vallès (CST), ens explica:

- **Serveis de Rehabilitació Comunitària (SRC)**, són dispositius sanitaris especialitzats que ofereixen diferents intervencions i tècniques de rehabilitació psicosocial a persones majors de 16 anys amb trastorns mentals greus, el tractament es basa en el model de recuperació i l'equip assistencial és multidisciplinar.
- **Unitat de joc patològic i addiccions comportamentals**, servei especialitzat en l'atenció de persones amb problemes de joc patològic i/o altres addiccions comportamentals (per exemple, addiccions a les compres, als videojocs, a l'ús de pantalles, etc.). També ens dona dades referent als pacients atesos, les primeres visites i la mitjana d'activitat segons tipus de visita.
- A nivell de **psicogeriatria**, destaca el programa d'interconsulta i enllaç de SM, el programa d'atenció a la residència Mossèn Homs i la coordinació amb els equips d'atenció a les residències.

(*diapositives de la 10 fins 12*)

CONSELL MUNICIPAL DE SALUT

El Sr. Jose A. Monreal i la Sra. Amaia Hervàs (FAMT), ens exposen:

- **Unitat Trastorns de la Conducta Alimentària (TCA)**, unitat supraterritorial de 2ⁿ nivell que compta amb tres modalitats intervenció terapèutica (ambulatoria, hospital de dia fins a 15 places i hospital d'aguts en els casos més greus). La seva activitat assistencial entre 300 i 400 pacients a l'any.
- **Servei de Psiquiatria Infanto- Juvenil de Mútua Terrassa**, engloba el Centre de Salut Mental Infanto Juvenil (CSMIJ), l'Hospital Terapèutic de dia infantil i juvenil i les Unitats de Trastorns de l'Espectre Autista (TEA):
 - **Hospital de Dia Infanto- Juvenil (2005)**, amb 20 places per aquells nens-es amb problemes de salut mental que requereixen una intervenció més intensiva que la del CSMIJ però sense trencar amb el seu entorn.
 - La **Unitat d'hospitalització Terapèutica TEA (2017)**, amb 10 llits i molt necessària tenint present que el 50% de nens i adolescents amb TEA necessiten algun ingrès, aquesta és suprasectorial de 3^r nivell (Catalunya i Espanya), en aquest sentit es demana a l'administració local com fer possible el tema de l'allotjament per a les famílies que tenen els seus fills/es ingressats.
 - **Hospital de Dia TEA (2008)**, unitat d'hospitalització parcial (10-20 persones) . Inclou programes terapèutics per a nens, nenes i adolescents amb TEA procedents d'àrees suprasectorials de Catalunya.
- **Centres d'atenció i seguiment a les drogodependències (CAS)**: centres especialitzats que atenen de forma ambulatoria les persones que necessiten un tractament per una addicció a substàncies (alcohol, cocaïna, opioides, altres substàncies). També s'expliciten els diferents programes i la derivació.
- Pla de prevenció de la conducta suïcida a Catalunya (Plapresc 2021-2025)

(diapositives de la 13 fins 17)

La **Referent de Benestar Emocional i Salut comunitària (REBEC)**, la Wanda Vergara del Cap Antoni Creus (ICS), ens explica quin és l'objectiu d'aquesta nova figura, la població diana que atenen així com el que s'està fent. També explica la relació amb el programa salut i escola, programa transversal entre els Departaments de Salut i d'Educació.

(diapositives de la 18 i 19)

Finalment, el Sr. David Ferrandiz conclou amb:

- els projectes de futur en salut mental que recull el pla director, destaca el desplegament d'estratègies de promoció i prevenció, potenciar l'atenció de proximitat i l'entorn comunitari i la creació d'unitats d'expertesa clínica.
- el promoure un model d'atenció integrada a la Salut Mental.
- explica 2 exemples de model d'atenció integrada social i sanitària en perfils d'elevada complexitat: Equips Guia i Equips de crisi infanto-juvenils.

(diapositives de la 20 fins 23)

2.- Torn obert de paraules:

- Des de l'Associació Alba, sorprèn que no s'hagi fet menció de la **Unitat de Crisi d'addiccions**, que forma part de la cartera de serveis del Catsalut. Es demana disculpes i se li diu a la mateixa entitat que ho expliqui. És un recurs que pertany a la Xarxa d'Atenció a les Drogodependències (XAD) i són unitats d'ingrés de desintoxicació de curta estada per aturar, contenir i donar sortida a situacions de crisi a persones drogodependents. Disposa de 9 llits.

- Es fa menció d'un nou projecte «Ocell de foc» en el que estan implicades diferents entitats de la ciutat (Prodis, Alba, Salut Mental Catalunya, Fundació Educa i la Víbria intercultural). Aquest programa ha estat impulsat per la Direcció general d'Economia Social i Solidària, el Tercer sector i les Cooperatives del Departament d'Empresa i Treball de la Generalitat de Catalunya i té per l'objectiu oferir atenció a joves amb problemes de salut mental per millorar la seva autonomia personal i facilitar la construcció d'una vida independent.

- L'Associació Salut Mental Terrassa demana si seria possible saber les dades dels professionals que atenen a la salut mental a la ciutat, les ràtios d'atenció i les places dels diferents serveis. Menciona, també la dificultat actual per trobar psiquiatres i psicòlegs clínics.

Resulta complicat donar una resposta pel que fa a nombre de professionals, atès que hi ha professionals que estan compartits en diferents serveis i/o programes, com a molt es es podria fer una aproximació. Des del CatSalut s'explica que cada institució organitza la seva activitat assistencial, fent la contractació del personal que es requereixi. El CatSalut contracta activitat, i els proveïdors s'organitzen per donar resposta als objectius contractats.

- L'Associació Catalana de fibromiàlgia i altres Síndromes de Sensibilització Central (ACAF), menciona la necessitat de disposar d'un altre Centre de Salut mental infanto-juvenil a la ciutat, ja que considera que amb una població de més de 225.000 hab, no n'hi ha prou. Aquest no pot donar resposta a la demanda existent. Reflexiona sobre la situació de la salut mental actual pel que fa a les persones que no tenen cobertes les necessitats bàsiques, hi ha un 29% de pobresa infantil, amb el que comporta de patiment emocional, també hem passat una pandèmia que ha fet aflorar malestars emocionals i trastorns, en especial en la població més jove.

Des de Mútua Terrassa, comparteixen aquest increment important de la demanda, agreujat per la pandèmia i posen en valor el treball i esforç realitzat per tots els professionals del servei de psiquiatria per donar resposta al gran increment de persones amb problemes de salut mental greus i complexos, molts de ells amb una important problemàtica social (trastorns de l'alimentació greus, intents de suïcidis, increment de diagnòstics d'Autisme en menors de 5 anys...). A nivell de CSMIJ, també s'ha fet un gran esforç per reduir la llista d'espera, separant els casos greus dels que no ho són i es destaca l'increment de casos relacionats amb malestars emocionals que tenen més a veure amb el tipus de societat i amb una problemàtica social important.

- Des de la plataforma «Marea Blanca», agraeixen l'explicació de tots els recursos que s'han presentat a la sessió d'avui, i destaca la realitat que els arriba del dia a dia i és que les persones amb problemes de salut mental no tenen l'atenció requerida, mesos d'espera per poder ser atesos i el mateix passa amb les persones que estan dins del circuit i que han de fer seguiment. Per tant, està molt bé que hi hagin tots aquests recursos, però la realitat es que no dona resposta a la demanda existent.

CONSELL MUNICIPAL DE SALUT

En aquest sentit, diferents intervencions posen de relleu que la Salut Mental dins dels sistema sanitari públic, ha estat relegada a un segon pla i que és ara quan s'ha començat a donar-li més rellevància, però els recursos de què es disposa a la ciutat són insuficients per donar resposta a la demanda. El representant del CatSalut reconeix aquesta situació, i que hi estan treballant, però també reflexiona sobre la importància de treballar la prevenció i la promoció en salut mental, treballar per un model comunitari que sigui consistent, amb recursos a prop de la persona i amb l'acompanyament que es requereixi. També es destaca el paper de les entitats i es posa en valor el treball que desenvolupen. Finalment, es reflexiona sobre els nous recursos que s'estan posant en marxa i el fet de que s'ha de donar temps a que donin resultats.

- La representant de l'Agència de Salut Pública de Catalunya va posar èmfasi en la importància del programa de «Prescripció Social» al qual s'ha fet referència anteriorment.

- Des d'ACAF, es pregunta si hi haurà continuïtat del Pla de prevenció de Benestar Emocional en joves, impulsat des del Servei de Salut i Comunitat i el que van col·laborar moltes entitats i serveis. La resposta és que la intenció és poder donar-li continuïtat, i és remarca el treball tan valuós que es va fer i del que van sorgit diferents línies de treball i propostes concretes.

Tancament de la sessió per part de la presidenta del consell, agraeix l'assistència i participació. Recorda que la sessió ordinària del Consell Municipal serà el dia 27 de març.

Montse Martin
Secretaria Tècnica CMS
Terrassa, Abril del 2023